

Zahteve po inflaciji se množe - Vlada na Kubi se pogaja

DEPUTACIJA IZ JUŽNIH DRŽAV PREDLOŽILA PREDSEDNIKU ROOSEVELTU PROŠNJO, NAJ UVEDE INFLACIJO. — ZAGOVORNIKI INFLACIJE TRDIJO, DA BI Z NJO SLEDILA SIGURNA POŽIVITEV TRGOVINE. — PREDSEDNIK BO UPORABIL TRIMILJARDNI SKLAD.

Washington, D. C. — Kljub temu, da dobiva predsednik Roosevelt stalno od posameznikov in od raznih skupin pozive, naj uporabi svojo moč, ki mu jo je dal kongres pri svojem zadnjem zasedanju, in naj spravi v cirkulacijo množino novega denarja, kar bo gotovo pozitivno vplivalo na trgovino, se je do zdaj še vedno upiral, da bi izvedel ta korak. Očividno želi namreč najprej videti, kake uspehe bo prinesla NIRA in ako to ne bo dovolj učinkovito, bo šele uporabil druge svoje moči, ki mu jih je poveril kongres.

V tork je prišla pred predsednika zopet neka skupina z isto prošnjo, namreč, naj izvede inflacijo. Skupina je obstojala iz zastopnikov pridelovalcev bombaža iz južnih držav, ki so se jim pridružili člani kongresa iz istih držav. Na čelu skupini je bil senator E. Thomas iz Oklahome, ki je med zasedanjem kongresa sestavil inflacijski amandment k poljedelskemu zakonu. Skupina je predložila predsedniku sledečo apelacijo:

"Prosimo Vas, da takoj podvezmete korake za inflacijo ali za povečanje množine denarja po oblasti, ki vam jo je dal zadnji kongres, da se je poslužite v sili, kakoršna obstoja zdaj. V svrhu, da se zvišajo cene življenjskim potrebščinam, priporočamo, da se poslužite omenjene pravice in izdate v cirkulacijo nove bankovce Zedinjenih držav. Pri tem vas želimo opozoriti na sledeče dejstvo:

Leta 1860 je vlada v tedanji potrebi izdala bankovce za okrog 400 milijonov dolarjev; ti bankovci sicer niso imeli za podlago obrestujočih se bonдов, pač pa so bazirali na celotni imovini vlade. In od teh bankovcev jih je še zdaj za kakih 346 milijonov dolarjev v cirkulaciji. Z izdajanjem teh brezobrestnih bankovcev si je ljudstvo do zdaj prihranilo samo na obrestih do 11 milijonov dolarjev.

Bližnja bodočnost bo pokazala, ali se bo predsednik oziral na ta apel, ali ga bo prežrl, kakor je vse dosedanje. Ne glede na to pa se trdno pričakuje, da se bo tekom enega meseca izvedla neke vrste inflacije, v mli obliki seveda. Tako se vsaj trdi od tistih, ki stojijo blizu vladnim krogom. Mnogi zagovorniki inflacije tudi pravijo, ako bi se istočasno z izvajanjem NRA, in farmarskega zakona povišala množina denarja v cirkulaciji, bi se zdaj opazil znatno drugačen uspeh.

Prihodnji korak, ki ga misli napraviti predsednik, bo uporaba sklada za javna dela, ki znaša tri milijarde in tristo milijonov dolarjev. Predvsem se nameravajo s tem denarjem otajati "zamrzla" premoženja bank, ki so točasno zaprte. Na

IZMENJAVA PREDLOGOV

Klub Rotarijcev vrši vlogo posredovalca med predsednikom Kube in med opozicijonci.

Havana, Kuba. — Predlogi in protipredlogi se križajo med predsednikom Grau San Martinom in opozicijonalnimi skupinami, ki zahtevajo, da predsednik s svojo vlado odstopi. Klub Rotarijcev pa vrši vlogo posredovalca. Opozicijonci so v tork potom tega kluba predložili predsedniku svoje zahteve v zapečateni koverti in enako zapečaten se je isti dan pričakoval odgovor od predsednika, da ga bo dal potom istega kluba. Na ta način utegnejo ta pogajanja zavleči izpred roke na vladi za kaka dva dni.

Med tem pa, ko teko pogajanja, se predsednik pripravlja za vsak slučaj, ki bi utegnil nastopiti. Iz raznih mest prihajajo namreč poročila o izbruhih uporniškega gibanja. Vsebinska zahteva opozicijoncev in protipredlogov vlade je sicer tajna, vendar pa se ugotavlja toliko, da se od predsednika zahteva, da odstopi, on pa nasprotno predlaga, naj bi se sestavila vlada, v kateri bi bile zastopane vse skupine.

BREZPOSELNE UPORABLJAJO ZA ČUVAJE

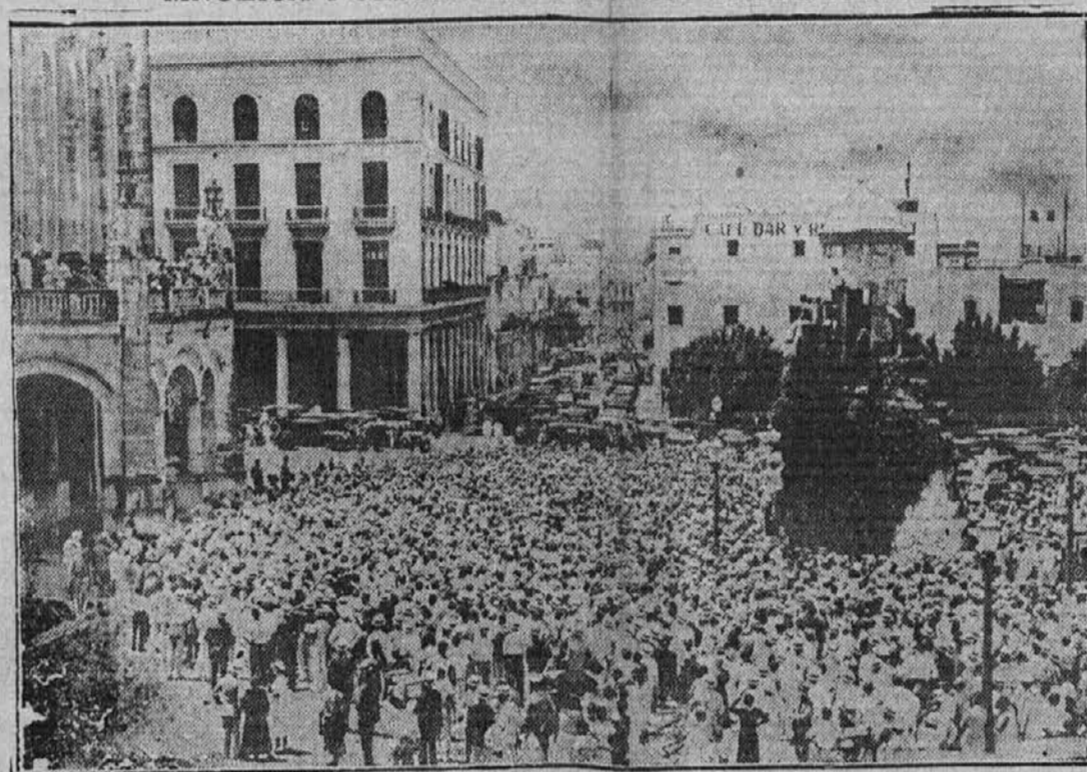
Chicago, Ill. — Na križiščih v bližini šol so od ponedeljka naprej postavljeni posebni čuvaji, ki imajo nalogo paziti na promet, da se otrokom ne pripeti kaka neizgovorna. Ti čuvaji so odbrani iz števila družinskih očetov, kateri dobivajo javno podporo. Njih delo je zjutraj med 8. in 9. uro, dalje med 11. in 1. uro in popoldne od treh do štirih. Plačani bodo od ure in sicer po isti letvici, kakor so plačani policisti, vendar pa ne bo nobenemu dovoljeno, da bi zaslužil več, kakor je odločeno za njegovo redno podporo. Policijski kapitani širom mesta so sami osebno odbrali moške, ki so sposobni za to službo.

VPISOVANJE V PUBLIČNE ŠOLE

Chicago, Ill. — Pretekli ponedeljek se je pričelo registriranje učencev v javne šole. Tako prvi dan se je vpisalo do 426.000 učencev in učenk. Pričakuje pa se, da se bo to število še znatno zvišalo do konca tega tedna. V svrhu varčevanja so se za to leto izvedle v čikaškem šolskem sistemu znatne izpremembe in odpuščenih je bilo tudi precej učiteljskih moči.

ta način bi se spravilo v promet kakih osem milijard dolarjev, kar bo moralo spraviti živahnost v trgovino, in upostavitvi potrebni kredit.

MNOŽICA POZDRAVLJA NOVEGA PREDSEDNIKA

Prizor izpred predsedniške palače v Havani, Kuba, ko je bil Grau San Martin zaprišen v predsedniški urad.

TAJINSTVEN UMOR

Nedognan način smrti zavarovalniškega agenta.

Chicago, Ill. — V tork zjutraj so našli v Douglas parku mrtvo truplo zavarovalniškega agenta Metropolitan družbe, Harry Retskyja. Prestreljen je bil skozi glavo. Ne more se ugotoviti, je li bil umor ali samomour. Proti umoru govore dejstva, ker je truplo ležalo na razgrnjenem časopisnem papirju, opazilo ni se na njem nikakih znakov borbe in tudi denar ni bil uropan. Samomour je pa zopet dvomljiv, ker niso našli orožja ob truplu, in tudi ni imel moč nikakega povoda za ta čin.

SLOVENSKI POSETNIKI RAZSTAVE

Te dni so nas obiskali: Mr. Michael Rovaneš, bivši glavni predsednik Jugoslov. katoliške Jednote ter vnet družstveni delavec iz Johnstowna, Pa. Z njim so bili tudi Mr. Vidi Rovaneš in Mr. Ciril Rovaneš, vsi iz Johnstowna. Imenovani pripeljali potoma v Detroit, Mich., preč g. Benigna Snoja, OFM., ki je bil te dni prestavljen na novo mesto k sv. Janezu v Detroit kot župnik. — Oglesbya, Ill., pa nas je obiskal Mr. Frank Jerin, naš marljiv zastopnik imenovane naselbine in naš stari znanec. — V družbi tukajšnjega pomožnega župnika, Rev. Jos. Čagra, se je v ponedeljek oglasila pri nas skupina posetnikov iz Detroita, Mich., namreč Mr. in Mrs. Peter Zunic, Mrs. Miktich in Mrs. Gale Elenich. — Vseh smo se zelo zveselili in hvala vsem za prijateljski obisk!

Pittsburgh, Pa. — Po 18 letih popolne slepote je izpregledal 25letni Silvester Flynn, in sicer po uspešni operaciji, izvršeni pred mesecem dni. Fant je oslepel, ko je bil star sedem let.

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovencu; čitajte ga!

KRIŽEM SVETA

Varšava, Poljska. — Oblast Gdanskega okrožja je sklenila s poljsko vlado pakt, po katerem se postavi Gdansk in poljsko pristanišče Gdinja na enako podlago in v obeh vlada svobodna konkurenca.

Tokio, Japonska. — Vojaško sodišče je končalo svojo obravnavo proti enajstim kadetom, ki so bili obdolženi, da so bili udeleženi pri zaroti, pri kateri je bil umorjen bivši premijer. Vsak obtožencev je bil obsojen na štiri leta ječe.

Detroit, Mich. — Celo noč je pretekli ponedeljek čakalo več sto vojni veterani pred Fordovo tovarno, ko je bilo objavljeno, da se jih bo sprejelo na delo skupno 5000. V ponedeljek jih je bilo v resnici sprejetih 700.

SODNIKOVA IZJAVA O DETROITSKIH BANKAH

Detroit, Mich. — Po večmesečni sodni preiskavi, katere je imela namen, najti vzroke za polom dveh tukajšnjih bank, namreč First National Bank in Guardian Bank of Commerce, je sodnik, ki je preiskave vodil, podal pretekli ponedeljek svojo izjavo. Obe banki ste se, kakor znano, zaprli 11. februarja, in to je imelo za posledico, da so po celi Uniji pričele banke zapirati vrata, na kar so sledile od Roosevelta proglašene splošne "bančne počitnice". Po zaslišanju več ducatov prič je sodnik, kakor pravi, prišel do spoznanja, da je bila zatvoritev obeh bank nepotrebna, kajti obe da ste bili solventni. Poleg tega pa tudi da ne zadene nikaka krivda vodstev obeh bank. Večina prič je izpovedala, da je bil poloma kriv predvsem zakladniški department Zed. držav, češ, da ni pravilno precenil premoženja, in poleg tega je tudi vlada odklonila posojilo 43 milijonov dolarjev, za katerega ste zaprosili banki. — Vendar pa je sodnik dal generalnemu pravniku naročilo, naj vodi nadaljnjo preiskavo.

SLOV. TISKARNA NAPADENA

Smrdljiva bomba priletela v urad Amer. Domovine.

Cleveland, O. — Pretekli ponedeljek zjutraj, malo pozneje, ko je urednik prišel v pisarno, je bila vržena v urad lista Am. Domovina smrdljiva bomba, ki bi utegnila povzročiti usodno nesrečo. K veliki sreči pa urednik ob času napada ni sedel na svojem navadnem mestu, kajti drugače bi ga bilo razbito steklo gotovo ubilo. Policija vrši preiskavo za zlikovcem, dočim urednik, kakor izjavlja, ima na sumu nekatere osebe in je njih imena tudi razodel policiji.

HIMEN!

V tork sta obiskala naše uredništvo novoporočenca, zenin Mr. Charles A. Kolet, slovenski mlekár iz Joliet, s svojo nevesto Miss Mary Stefanič, hčerko ugledne slovenske družine iz Joliet, Mr. in Mrs. Joseph Stefanič. Zenin pa je sin znane in ugledne družine Mr. in Mrs. Rudolf Kolet. Novoporočenca sta se podala na medeno potovanje v Milwaukee in druge kraje. Po povratku pa se nastaneta v Jolietu, kjer vodi Mr. Kolet, kakor že omenjeno, edino slovensko mlekarno. Mlademu paru želimo mnogo sreče in blagoslova!

ZENA REŠILA MOŽA PRED UGRABITELJI

Peoria, Ill. — Tukajšnji bankir M. G. Newman je v ponedeljek zvečer odgovoril na ni svetnik g. Franc Traven, ki mu je stopil nasproti neki mladi moški, ki ga je potisnil nazaj z revolverjem v roki in mu je opazila moške, je kljub eno leto je služboval v Šenčurnjih grožnjam stekla nazaj in ju. V Sodražico je prišel leta 1903, kjer je bil do svoje smrti, malo manj kot 30 let.

Iz Jugoslavije.

STRAHOVITA NESREČA PRI RAZSTRELJEVANJU SKALOVAN NA DOLENJSKEM — NEVARNO POŠKODOVAN DELAVEC. — SMRTNA KOSA. — DRUGE NEZGODE, NESREČE IN NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

Velika nesreča pri Novem mestu

Novo mesto, 1. septembra. Včeraj popoldne okrog 16. ure se je pripetila pri gradbi nove občinske ceste, ki vodi v Ragovo, strahovita nesreča. Delavec Fink Jože, star 50 let, doma iz Broda, je bil zaposlen v neposredni bližini Škedljeve hiše pri razstreljevanju skal. V neko živo skalo sta bila zavrtana dva naboja. Prvi je takoj eksplodiral, drugi pa se je trenutno zatajil. Fink, ki se je hotel prepričati, kaj je temu vzrok, se je v svoji preveliki srčnosti približal naboju, ki pa se je tisti hip vžgal. Posledice so bile strašne, zračni pritisk je vrgel nesrečnega Finka vsega zalitega s krvjo ob tla, kjer je ostal nepremičen. Nujno pozvani taksi, kamor so položili nezavestnega, je prepeljal ranjenca v bolnico usmiljenih bratov, kjer mu je bila nudena prva pomoč. V bolnici so ugotovili, da je ponesrečenec dobil hude poškodbe zlasti po vsem obrazu, kjer je ves obžgan. Zelo obžgani pa ima mož tudi obe roki. V veliki nevarnosti so tudi njegove oči, ki so od razstreljenih drobcev kamenja občutno prizadete.

Na Štajerskem je gorelo

Dne 28. avgusta opoldne so z močnim plamenom zagorele saje v dimniku posestnika Antona Štrajharja v Zg. Zaplani pri Št. Gotardu. Domači so bili ravno zbrani v hiši pri opoldanskem kosilu. Gospodar, ki je slišal nenavadno bučanje, je mislil, da leti kak zrakoplov prav nizko nad hišo in hiti gledat ven, ki pa na grozo zapazi, da bruhaja ogenj iz dimnika. Hitel je na streho, da zaduši ogenj, kar se mu pa ni posrečilo. Nasprotno je pa zadobil zelo nevarne opeklino po vsem telesu, da so ga morali nemudoma odpeljati v bolnico. — Ker je bila strela slamnata, se je kaj hitro užgala. Ogenj se je s hiše razširil še na poleg stoječi svinjak. Na pomoč prihiteli sosede in gasilci iz Čemšenika in Trojan, so se zaman trudili, da rešijo hišo, katero je ogenj popolnoma uničil. Posrečilo se jim je pa obvarovati blizu stoječi kozolec, ki je bil poln krme. Škoda je velika.

Poštni rekord

Zagorje ob Savi. — Točno 11 let in tri mesece je rabila razglednica, da je prišla iz Zg. Radgone v Zagorje. Naslovljenka razglednice se je med tem časom seveda že poročila in stanuje v Zg. Radgoni. — Sedaj lahko razglednico pošljejo z obratno pošto nazaj, če hočejo.

Razjarjena množica linčala cigane

Pretresljiv prizor, ki je zahteval tri žrtve, se je 27. avgusta odigral v Varvarinu v Srbiji. Na tamošnjem sejmu se je nabralo več ciganov in veliko drugega ljudstva. Neki kmet je začel izpraševati cigane odkod so in kmalu nato je začel pripovedovati drugim kmetom, da slepa 7-letna deklica, ki jo je imela neka ciganka pri sebi, ni ciganka, ampak neka njegova sorodnica, katero so cigani pred leti ukradli in oslepili. Vest se je naglo razširila med ljudstvom in gruča okoli ciganov se je vedno večala in narasla v tri do štiri tisoč. Neki 20-letni cigan, ki je opazil grozeče poglede množice, se je začel prerivati skozi gnečo, da bi ušel grozečim pogledom. Ko so razjarjeni kmetje opazili, so začeli govoriti, da hoče ubežati. Tedaj je srd množice postal še večji in zlasti se, ko je nekdo zaklical, da hoče cigan ubežati. Razjarjena množica se je vrgla nad gručo ciganov, ki so bili ravno okoli nekega voza na obrežju reke Mure. Prislili so potem cigane, da so morali 30 čevljev globoko poskakati v vodo, kjer so se vsi rešili na drugo stran. Razjarjena množica je porinila za njimi še voz s kobjem vred. Množice so besnele dalje in do smrti linčale tri cigane. dve ženske in enega moškega. Policija in žandarmerija je bila popolnoma brez vsake moči nad toliko množico.

Zlata poroka

V Mariboru v cerkvi sv. Magdalene se je pred kratkim vršila zlata poroka Maribarčanov Franca in Alojzije Nipič.

Velik goban

Kmetica Roza, od Sv. Barbare v Halozah je pri nabiranju gob pred kratkim utrgala užitnega gobana, ki je pravi orjak svojega rodu, ker tehtal nad 2 funta.

Velika škoda po strelji

Iz Kamnika na Gorenjskem poročajo, da je pred kratkim med nekim nalivom udarila strela v neko poslopje na Grabnu, kljub temu da je bilo poslopje dobro zavarovano s strelovodi. Sumijo, da je strela odskočila v poslopje z bližnjega drevesa. Posledica strele je velika škoda, ker so pri požaru uničeni vsi stroji in vse kar je bilo notri.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Ustanovljen leta 1891. Established 1891.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Naročnina: Za celo leto \$5.00, Za pol leta 2.50, Za četrt leta 1.50

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

"Lavoro Fascista" izjavlja, da pakt ne izpreminja že doselejših izbornih odnošajev med obema državama, ki so se popravili takrat, ko je Italija priznala sovjetski režim.

ODMEV Z GRICKA MALE CVETKE

Johnstown, Pa.

Poslovil se je od nas č. g. p. Benigen Snog in nastopil novo službo v Detroitu. Bil je med nami in uspešno deloval nekaj nad tri leta.

č. g. Father Benigen naročil po naročilu nekega dobrega Slovaka. Sv. Frančišku se pa ni mudilo k nam in tako je p. Benigen poprej odšel, kakor je sv. Frančišek prišel.

ZA NOVO VERSKO ŽIVLJENJE PRI SV. JANEZU V MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Naš č. g. župnik Rev. L. Gladek nam je zadnje nedelje sporočil o nameravanim ustanovitvi društva Najsv. Imena za moše in fante in pa družva Kršč. žena in mater za žene.

SREDSTVO PROTI MORSKI BOLEZNI

Pariška akademija znanosti je prisostvovala zanimivim poskusom za ublažitve morske bolezni.

IRITE "AMER. SLOVENCA"

Veliki Tantor je planil razjarjen, se zasuknil. Tarzan se ravno ob istem času dvigne na slonu, da vidi kaj je, a slon je dirjal med drevjem in debela veja je zadel Tarzana ravno v glavo.

možje in fantje, da pridete vsi v dvorano in da ne bo nobeden izostal. Vsi, kateri spadate pod zvon sv. Janeza Evangelista, pridite v cerkev in dvorano.

Pravila obeh društev bodo ista, kakor jih imajo enaka društva po drugih farah. Mislim pa, da bo Father Gladek o tem že kaj več omenil in natančno razložil, da bo potem vsak vedel, kaj je namen teh društev.

KAKO SMO SE POSLAVLJALI OD SVOJIH DUŠNIH PASTIRJEV

Detroit, Mich.

Dne 29. avg. so se zbrali vsi katoliški Slovenci fare sv. Janeza Vianeya v cerkveni dvorani, da se poslove od svojega ljubljenežupnega pomočnika Rev. Father Jožefa Čagra.

sedaj. Zato zakličimo jim že sedaj veselo dobrodošlico in najsrčneje pozdravljena med nami in prepričani bodimo, da bo cerkev in fara sv. Janeza Vianeya ravno tako napredovala v prihodnosti, kakor je do sedaj.

ČLANICAM DR. KRŠČANSKIH MATER

Eveleth, Minn.

Tem potom uljudno vabim vse članice dr. Kršč. žena in mater, da se vse udeležijo seje, ki bo prvo nedeljo meseca oktobra. Ker v poletnem času nismo imele seje, bo treba sedaj nekoliko bolj poprijeti in začeti. Zato vas prosim, da pridete vse na sejo.

VELIKA TEKMA BASEBALL LIGE FARE SV. ŠTEFANA

Chicago, Ill.

Farna baseball liga sv. Stefana priredi v nedeljo 24. septembra na farnem igrišču, St. Stephen Ball parku, na 27th Street in Damen Ave., takolimenovani "Field Day".

SREDSTVO PROTI MORSKI BOLEZNI

Pariška akademija znanosti je prisostvovala zanimivim poskusom za ublažitve morske bolezni.

IRITE "AMER. SLOVENCA"

Veliki Tantor je planil razjarjen, se zasuknil. Tarzan se ravno ob istem času dvigne na slonu, da vidi kaj je, a slon je dirjal med drevjem in debela veja je zadel Tarzana ravno v glavo.

Pretep med zakoncema. Sodnik (zakoncema, ki so ju aretirali, ker sta se tepla na cesti): Ali vaju ni sram, da se stepeta na cesti? Dostojni ljudje opravijo to doma.

Razumevanje. Mestna gospa pride na deželi mimo pastirja, ki je pasel živino. Zagleda se v lepo kravo in vpraša, koliko je stara.

Skrbna teta. Oče (sinu, ki je bil dalje časa pri teti na počitnicah): No, Ivan, kako ti je ugaljalo pri teti?

Pri zdravniku. Bolnik: Najbolj se bojim, biti živ pokopan. Zdravnik: To je izključeno, če vas jaz zdravim.

Naj tudi to ugane! Gospod Peter, ali bi mi hoteli povedati, kje je Vidovdanska cesta? Odkod veste, da sem Peter? Uganil sem. Uganite torej tudi, kje je Vidovdanska cesta.

Otroška klepetavost. Mula vnučinja: Kaj neda, stara mati, vi ne boste šli več od nas? Stara mati: Zakaj to vprašas? Vnučinja: Oče so včeraj rekli: to staro čudo bo ostalo večno pri nas!

Pa le ve. Vi ste čisto navaden lopov in slepar! Vi predznak! Preključite takoj te besede! Dobro, preključem. Ali zdaj vsaj veste, kaj ste.

V zadregi. Profesor: Čudno! Le kaj je danes več tako skrivnostno v moji hiši? Kuharica je nesla nekaj pod predpasnikom, žena je prejle nek zavoj skrila pred menoj in tako dalje. Pa ne, da bi bil nazadnje danes moj rojstni dan? Moram vseno v biografski leksikon pogledati.

Ko začne odkrivati dobro v drugih, postane tudi sam dober.

Manjšinski kongres

Prve dni julija se je na Dunaju sestal odbor manjšinskega kongresa pod predsedništvom dr. Wilfana, nekdanjega slovenskega poslanca v italijanskem parlamentu.

Letošnji manjšinski kongres se vrši v Berni. Predmet posvetovanja so bili tudi najnovjši dogodki na narodnostno-političnem področju.

Na kongresu se bodo obravnavala naslednja vprašanja: "Delovanje Zveze narodov v preteklih letih" in "vprašanje teritorialne avtonomije".

Kongres bo v Bernu in sicer od 18. do 20. septembra. Ta kongres bo pokazal tudi, koliko ima za pričakovati in upati v bodoče slovensko ljudstvo v zaslužni Primorski in Goriški.

Boljševiško-fašistično pobratimstvo

Nova italijansko-sovjetska pogodba se je nedavno temu podpisala. Njeni temelji so zgrajeni na smernicah, ki jih je moskvska vlada nasledovala in uveljavila v vseh sličnih pogodbah.

Tisk sodi, da bo nova pogodba v gotovi meri izpopolnila pogodbo starih. Sodelovanje Sovjetske unije, pravijo listi, je za splošni sporazum v Evropi ne samo zelo pomembno, temveč neobhodno potrebno.

"Tribuna" piše: Ta pakt je temeljni dokaz, da ideološko in konstitucijsko nasprotje dveh režimov ne tvori nepremagljive ovire za plodonosno sodelovanje na gospodarskem in političnem polju za ohranitev miru.

IZ SLOVENSkih NASELJIN

Le pojdi torej duša blaga, čeprav nam težko je slovo, naj nam teče solzna sraga, pa drugim boš vedril oko. Kmalu po prihodu p. Odila in po odhodu p. Benigna, je pa prispel na naš griček nekdo, ki bo stalno ostal pri nos in se nastanil v priprosti, ravnokar dovršeni kapelici, ta je namreč sv. Frančišek (kip sv. Frančiška Serafinskega), katerega je še

IZ SLOVENSkih NASELJIN

Le pojdi torej duša blaga, čeprav nam težko je slovo, naj nam teče solzna sraga, pa drugim boš vedril oko. Kmalu po prihodu p. Odila in po odhodu p. Benigna, je pa prispel na naš griček nekdo, ki bo stalno ostal pri nos in se nastanil v priprosti, ravnokar dovršeni kapelici, ta je namreč sv. Frančišek (kip sv. Frančiška Serafinskega), katerega je še

Le pojdi torej duša blaga, čeprav nam težko je slovo, naj nam teče solzna sraga, pa drugim boš vedril oko. Kmalu po prihodu p. Odila in po odhodu p. Benigna, je pa prispel na naš griček nekdo, ki bo stalno ostal pri nos in se nastanil v priprosti, ravnokar dovršeni kapelici, ta je namreč sv. Frančišek (kip sv. Frančiška Serafinskega), katerega je še

TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE

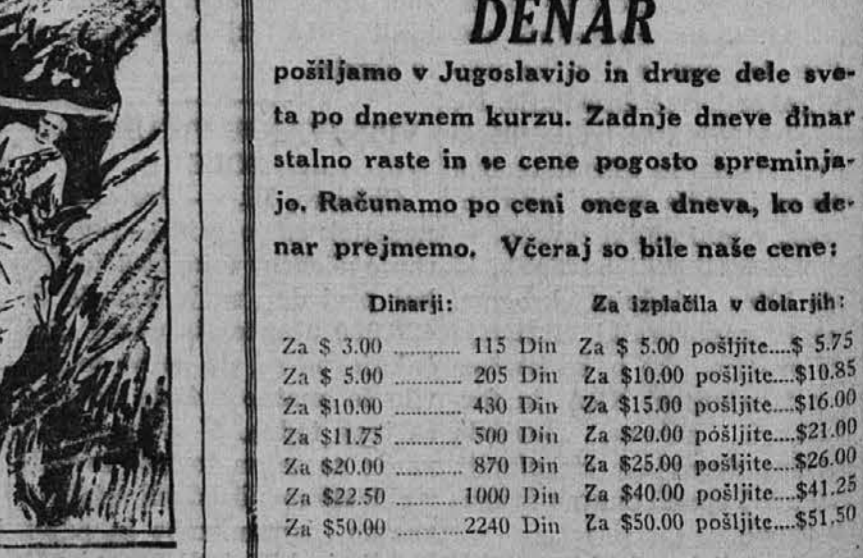
TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE

TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE

TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE

Minulo je skoro leto dni, odkar je bil Ibn Jad na svojem potovanju. Podal se je na istega po nasvetu arabskega čudodelnika, ki je izrekel prerokovanje, da bo Jad našel silno bogastvo in zaklade na svojem potovanju.

Jad je imel dve skupini zamorcev, ki sta se pomikale po sledu, v sredi med njima pa je šel sam s svojim prijateljem Motologom. Zamorski lovski vodja Fej-uan, ki je šel prvi po sledu se je na enkrat ustavil in dvignil svojo roko v znamenje. Na enkrat so se vsi ustavili in postali pozorni. Nastala je tišina in Fej-uan je opazoval.

Naravnost pred Fej-uanom se je premikalo palmovo perje in zagledal je ogromnega slona, ki se je gibal dober streljaj pred njim. Arabec Fahd se je po tem bližal h Fej-uanu in ko mu je zamorec pokazal smer in cilj je ta dvignil puško in pomiril na premikajočega se slona. Prasketnil je strel iz puške in odmev strela je odjeknil po gozdu.

Veliki Tantor je planil razjarjen, se zasuknil. Tarzan se ravno ob istem času dvigne na slonu, da vidi kaj je, a slon je dirjal med drevjem in debela veja je zadel Tarzana ravno v glavo. Zalet slona je bil tako hud, da je udar veje Tarzana na mestu omamiti, da se je nezavesten zgrudil raz slona na tla in tam nepremično obležal. Kaj se zgodi zdaj?

Vsa pisma in pošiljlatve naslovite na: John Jerich (V pisarni Amerikanskega Slovenca) 1849 W. CERMAK RD. CHICAGO, ILL.

Advertisement for DENAR, including exchange rates and contact information for John Jerich.

MEDENI DAN V LEMONTU

Vse sorte dneve smo letos že zvedeli, pa se "pomujajte" primeli v Lemontu: Dan slovensko-ameriškega kluba, Baragov dan in septembra Marijin dan, ko je bila blagoslovljena lurska "grot". Se en dan je sedaj na vrsti. Lahko bi ga imenovali "dan lemontskih čebel"; toda, ker čebele same niso nič kaj prijazne živalice, ker znajo tudi neusmiljeno pičiti, zato je bolje, če poseben dan imenujemo po tistem, kar čebele skozi leto nanosijo, in to je sladki med. Naznanjamo vam torej, da bo prihodnje nedeljo, t. j. dne 24. septembra, medeni dan v Lemontu. Prireja ga slavno znani lemontski čebelar Rev. John Ferlin, OFM. Misli je, da ne bo nič z mednim dnevom letos, ker je bila suša, ki je zamorila razne cvetlice. Ko pa je začel med točiti, se ga je nabralo toliko, da ga nikakor ne bo mogel sam spraviti pod streho. Zato pa prav uljudno vabi svoje znance in prijatelje od blizu in daleč, da ga posetijo napovedano nedeljo. Naj pridejo iz Joliet in Chicago, iz So. Chicago in Waukegana in drugod. Mogoče bo ravno tisto nedeljo koga pot pripeljala v Chicago na svetovno razstavo. Naj stopi par korakov še naprej, pa bo videl pristne kranjske čebele ter pristne kranjske žnidaršičeve panje. Father John mu bo zraven še prav po domače razložil, kako čebele delajo in se trudijo skozi leto, kako zidajo in cimprajo se pozimi in tako dalje. Povedal vam bo tudi, kako zelo počaščen je bil letos, ko so v soboto, dne 9. sept., priredili pri njem, v njegovi Rožni dolini, sestanek ameriških čebelarjev iz Cook in DuPage County. Čez sto jih je bilo in pripeljali so se v kakih tridesetih avtomobilih. Pa so naredili predavanje kar na prostem. Rad bi vam kaj več o tem sestanku povedal, pa si nikakor nisem upal zraven, ker se ne zastopim na čebelarstvo. Samo od daleč sem parkrat poškilil, pa nisem mogel ujeti, za kaj je pravzaprav šlo. Če hočete, da boste to imenitno novico

zvedeli, pa se "pomujajte" primeli v Lemontu: Dan slovensko-ameriškega kluba, Baragov dan in septembra Marijin dan, ko je bila blagoslovljena lurska "grot". Se en dan je sedaj na vrsti. Lahko bi ga imenovali "dan lemontskih čebel"; toda, ker čebele same niso nič kaj prijazne živalice, ker znajo tudi neusmiljeno pičiti, zato je bolje, če poseben dan imenujemo po tistem, kar čebele skozi leto nanosijo, in to je sladki med. Naznanjamo vam torej, da bo prihodnje nedeljo, t. j. dne 24. septembra, medeni dan v Lemontu. Prireja ga slavno znani lemontski čebelar Rev. John Ferlin, OFM. Misli je, da ne bo nič z mednim dnevom letos, ker je bila suša, ki je zamorila razne cvetlice. Ko pa je začel med točiti, se ga je nabralo toliko, da ga nikakor ne bo mogel sam spraviti pod streho. Zato pa prav uljudno vabi svoje znance in prijatelje od blizu in daleč, da ga posetijo napovedano nedeljo. Naj pridejo iz Joliet in Chicago, iz So. Chicago in Waukegana in drugod. Mogoče bo ravno tisto nedeljo koga pot pripeljala v Chicago na svetovno razstavo. Naj stopi par korakov še naprej, pa bo videl pristne kranjske čebele ter pristne kranjske žnidaršičeve panje. Father John mu bo zraven še prav po domače razložil, kako čebele delajo in se trudijo skozi leto, kako zidajo in cimprajo se pozimi in tako dalje. Povedal vam bo tudi, kako zelo počaščen je bil letos, ko so v soboto, dne 9. sept., priredili pri njem, v njegovi Rožni dolini, sestanek ameriških čebelarjev iz Cook in DuPage County. Čez sto jih je bilo in pripeljali so se v kakih tridesetih avtomobilih. Pa so naredili predavanje kar na prostem. Rad bi vam kaj več o tem sestanku povedal, pa si nikakor nisem upal zraven, ker se ne zastopim na čebelarstvo. Samo od daleč sem parkrat poškilil, pa nisem mogel ujeti, za kaj je pravzaprav šlo. Če hočete, da boste to imenitno novico

Ne pozabite torej, da je prihodnje nedeljo medeni dan v Lemontu. Kakor hitro boste Amer. Slovence prebrali in zvedeli veselo novico, takoj sklenite, da se boste po-dali popoldne v Lemont. Po litanijah ob dveh se zberite okoli čebelnjaka. Če se pa kdo boji čebel, ki pikajo, pa naj gre v Rožno dolino ter se vsede na travo in čaka. Bomo že dobili kje kak zvonec, ki bo vse povabil skupaj, ko se bo otvoril najvažnejši dogodek in se bo začel cediti presladki lemontski med. Boljšega zdravila zoper kašelj in prehlad ne dobite v nobeni apoteki, kakor je Father Johnov med. Tudi nobene zdravilne rože vam ne morejo bolje popraviti želodca, kakor ga popravi med, ki so ga nanosile Father Johnove čebele. Pa kaj bi vam pripovedoval še več. Pridite sami in poslušajte Father Johna prihodnje nedeljo, ko vas bo z odprtimi rokami čakal in vam rade volje postregel z najslajšo stvarjo na svetu.

Še to: Piknik se vrši ob vsakem vremenu. Če bi padal dež, boste šli v Finžgarjevo gostilno in tam se boste počutili, kakor da ste kje v starem kraju in poslušate pripovedovati zgodbe svojih starejših izkušenih mož. Zapomnite si torej, kam ste povabljeni in pridite v obilnem številu od vseh strani. V imenu Fathra Johna vas prijazno vabi

eden izmed Lemontčanov.

TRAGEDIJA NEMŠKEGA NARODA

Zadnje čase se mnogo čuje o postopanju in izrednem divjanstvu nemških fašistov v Nemčiji. Skoro neverjetno je vse, kar se čuje, a vendar je resnica. Kako Hitlerjevci nastopajo proti miselnim nasprotnikom, kaže zlasti spodaj navedeni članek, ki pokaže v jasni luči vso nemško brutalnost in značaj skrajnega zverinstva. Mlad časnikiar iz Tübingena, pristaš bivšega centra, ki je bil kmalu po volivni zmagi Adolfa Hitlerja aretiran, a že čez par tednov izpuščen na intervencijo svojega prijatelja, visokega uradnika v Hitlerjevi vladi, pripoveduje:

zajtrkoval, nekdo močno pozvonil na vrata. Nečak stopi k vratom in jih odpre. Trenutek kasneje stopita v sobo dva člana napadalnega oddelka, oblečena kot stražnika, in mi kratko javita, da sem aretiran in da naj grem takoj z njima. "Prosim vas," ugovarjam, "kde vam je dal nalog za aretacijo?" "Ne upirajte se, boste že izvedeli," mi odgovori eden. Uvidel sem, da je vsako upiranje zastoj in sem šel z njima. Peljala sta me v ljudskošolsko poslopje, v telovadnico. Tam je bilo že vsega skupaj 173 aretirancev. Vsi so bili aretirani tistega dne in tukaj čakali na zaslisanje. Za menoj je prišlo

še kakih dvajset oseb. Nato se je pričelo zasliševanje. Jaz sem prišel na vrsto med prvimi, že okrog enajste ure. Dva surova člana S. A. sta me peljala v šolsko sobo, kjer se je vršilo zasliševanje pod vodstvom poveljnika napadalne čete. Zasliševanje je bilo kratko. Zanimalo jih je pred vsem moje časnikarsko udejstvovanje; po desetih minutah sem že končal. Ostal sem v sobi in čakal, da me odvedejo.

Tedaj se je odigral pred moji očmi strašen prizor. Neki komunist — poznal sem ga že več let — se je branil dajati odgovore na stavljeni vprašanja. "Čakaj, svinja, boš že odgovoril," je zarohnel nad njim zasliševalni komisar in ga udaril s pasjim bičem po glavi, da se mu je villa kri po obrazu. Komunist je zavpil in se postavil v bran, a že so ga zgrabile trde pesti članov napadalnega oddelka. Komunist je vztrajno molčal. Nenadoma se je pojavil pred njim kozarec z ricinovim oljem. "Če koj ne govoriš, izpiješ to!" Ob tem pogledu se nisem mogel premagati: "Toda prosim, gospodje . . ." sem se hotel potegniti za komunist. "Jezik za zobe", je zavpil nad menoj vodja udarne čete. Hotel sem govoriti dalje, a že mi je zatisnil usta in me odpeljal v sosednjo sobo.

Tam se je začelo drugo dejanje. V sobi so sedeli sami priprosti tovarniški delavci, funkcionarji socialne demokratske stranke. Vsi so bili ostriženi kot obsojenci. Tudi mene so ostrižli na čisto in me peljali nazaj v telovadnico. — Tam smo čakali do 4. popoldne, ko je bilo zasliševanje končano. Nekateri so takoj po zasliševanju izpustili.

Sedaj se je začelo tretje dejanje. Iz telovadnice vodijo ena vrata v sosednjo sobo, ki so jo navadno uporabljali za garderobo. Sedaj so postavili tja telovadnega konja in klical posamič enega za drugim noter. Iz sobe se je začelo obupno vpitje in klicanje na pomoč. Prisluhnil sem in začul udarce gumija po živem človeškem telesu. Spreletela me je zana. — Tedaj začujem svoje ime. Stisnem zobe in stopim v sobo. Obenem z menoj je bil klican neki 17letni komunist. Štirje člani

RA ZISKUJEJO SPALNO BOLEZEN

Zdravniški izvedenci, federálni, državni in univerzitetni, se z združenimi močmi trudijo, da najdejo vzroke spalne bolezni, ki razsaja v mestu St. Louis, Mo., in izumijo sredstva proti njej.

rapadalnega oddelka me zgrabijo in slečejo do golega.

"Čakaj pa, izbili ti bomo iz glave pacifizem in Panevrepo!" Prostor je smrdel od krvi in potu. Vržejo me na konja. Kri mi je tekla iz ušes in nosu, po hrbtu in po nogah. Dobil sem kakih trideset udarcev z gumijevko, nakar sem padel v nezavest. Ko sem prišel čez nekaj minut k sebi, se mi je nudil gnusen prizor. Mladi, 17letni komunist se je branil na življenje in smrt in končno padel pod udarci v nezavest. Še nezavestnega so brcali in pretepali. Zona me oblija še danes, ko se spominim tega prizora.

Okrog 8 so nas naložili v policijske avtomobile. Večina ni mogla niti sedeti niti stati. Izložili so nas pred staro, že davno ne več rabljeno jetnišnico. Mladega komunisto in še nekega 30letnega socialnega demokrata so zaprli skupaj z menoj v isto celico. Pet dni nisem mogel ne ležati ne sedeti. Mlademu komunistu sva morala vsak dan umivati nezacejene rane. Zdravnik je izjavil, da fant ni sposoben za koncentracijski tabor. Dobil je odgovor, naj gre sedet mesto njega, pa bo fant prost. V ječi so postopali z nami dobro. Stražili nas niso, hvala Bogu, podivjani člani napadalnih oddelkov, ampak stari jetniški pazniki. Hrana je bila slaba in nezadostna. Vsak dan pred zajutrkom smo morali telovaditi na jetniškem dvorišču, lahko si mislite, vsi ranjeni in sestradani.

Imel sem srečo. Če čez nekaj tednov sem bil izpuščen na intervencijo nekega vplivnega prijatelja, ker nisem bil nikak marksist, še manj komunist. Pred odhodom so mi predložili v podpis izjavo, da "so v vsakem pogledu dobro postopali z menoj".

SIRITF AMER. SLOVENCA!

TO IN ONO

LASTNO HIŠO VSAKI DRUŽINI

Londonski dopisnik pariškega "Excelsiorja" piše o dalekosežnih sklepih Zveze angleških mest, ki je sklenila nadomestiti sedanje revne četrti z modernimi hišami. Prestolonaslednik je prevzel pokroviteljstvo nad tem gibanjem, ki si je nadelo geslo: "Lastno hišo za vsako družino!" V Londonu, južno od Battersea parka, je od lani nastalo novo predmestje Marsden, ki šteje že več tisoč vil. Mali uslužbenci in delavci pogumno podpisujejo zadolžnice, da bi izplačali v teku 10 do 15 let parcelo in stavbo z mesečnimi obroki. Tako pobijajo obremen brezposelnost. Ta res počasi, a stalno nazaduje na Angleškem. V prvem letošnjem tromesečju so n. pr. zgradili za 34 odstotkov več letal, ladij in lokomotiv, kakor lani v istem času. To je dalo kruha 160.000 brezposelnim in dvignilo produkcijo promogovnikov od 17 do 19 in pol mil. ton. Tudi kapital se ne boji izgub v industriji. Februarja so izplačale banke različnim tovarnam samo pet, a marca že nad dvanajst milijonov funtov. Posebne nepričakovane uspehe beležijo prodajalci avtomobilov in umetne svile. Sprehod po londonskem Oxford Streetu zadostuje, da bi pričel obiskovalca o novem razmahu trgovine.

Z ZLATOM ODKUPIJO STAROST

V Indiji obstoji ljudska vera, da je odmeril Stvarnik človeku samo 60 let življenja. Oni, ki prekoračili to mejo, a hočejo zdravo in srečno živeti naprej, se morajo odkupiti "s težo zlata". Kupčljiv stavec mora na tehtnico, dočim nalaga jo v drugo skledo zlato, ki ga "odtehta". Ves ta denar dobi-

vajo reveži, ki potem molijo za dobrotnika in uresničijo njegovo željo. Slični obredi so dokaj redki, ker mnogo stanejo. Zato so se zbrali dne 28. maja v Rao Bagaduru (dežela Andra) tisoči beračev, ki so zvedeli, da se hoče "odkupiti" na svoj 30. rojstni dan bogataš Ganga Radžu, lastnik velike banke. Trgovec z žitom je privlekel na trg svojo tehtnico in novorojenček je zlezel v skledo. Nato so pričeli njegovi uslužbenci prazniti vreče zlatnikov. Ganga Radžu je dokaj rejen in moral je žrtvovati skoro dva milijona dinarjev. Vse to zlato so odnesli berači, ki so glasno priporočali dobrotnika nebesom.

HOOVER BIL BAJE ZA PREKLIC

Del Monte, Cal. — Kakor se je izrazil A. L. Race iz Bostona, ki je imel z bivšim predsednikom Hooverjem večkrat privatne pogovore, je bil Hoover v zadnjih mesecih svojega službovanja kot predsednik sam za to, da se preklicne prohibicije. Ob neki priliki da je Hoover omenil, da mu je vse dobro znano o izrodkih prohibicije, butlegerstvu in zakotnih točilnicah, in da bi se to moralo čim najprej mogoče odpraviti. Vendar pa ni hotel, da bi o njegovem mnenju vedelo ljudstvo Zed. držav, in je Raceju naročil, naj njegovih besed ne daje v javnost.

NAJVEČJE ORGLE NA SVETU

Največjih orgel na svetu nima ne Evropa ne Amerika, marveč Avstralija. In sicer v mestu Sydney. Orgle imajo 140 registrov in do 10.000 piščali. Mogoče je igrati tudi le na posamezne dele orgel, vendar mora biti vselej najmanj pet igralcev. Mehove goni elektrika. Kadar igrajo na vse orgle, morajo odpreti okna, ker bi drugače popokale šipe.

PET UBITIH V NESREČI

Waverly, Ia. — Na nekem cestnem križišču, sedem milj daleč od tukaj, sta preteklo nedeljo trčila skupaj dva avtomobila, ki sta vozila v polnem diru. Ubitih je bilo pri tem pet oseb, šest drugih pa nevarno ranjenih.

PRVAK V POŽERUŠTVU

Pri nedavnih tekmah, kdo bo ogledal največ koruznih storžev v najkrajšem času, je dobil zmago Ed Kottowitz, ki ga kaže slika, ko obdeluje svoj zadnji, petdeseti storž. Tekma se je vršila v Ortonville, Minn.

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

Telefon: 377-J — 4080-W.

V uradu "Amer. Slovenca"

- lahko kupite Money Ordre od American Express Company;
- lahko pošljete denar v stari kraj po dnevnem kurzu;
- lahko plačate vaše račune za luč in plin;
- lahko dobite raznovrstne informacije kot:
- o potovanju v stari kraj, ali kamorkoli, in
- o dobavi povratnega dovoljenja za priti nazaj iz starega kraja;
- o dobavi potnih listov, bodisi jugoslovanskih ali ameriških;
- izdelujemo vsa notarska dela za tu in stari kraj, kakor tudi prestave na slovenski in angleški jezik

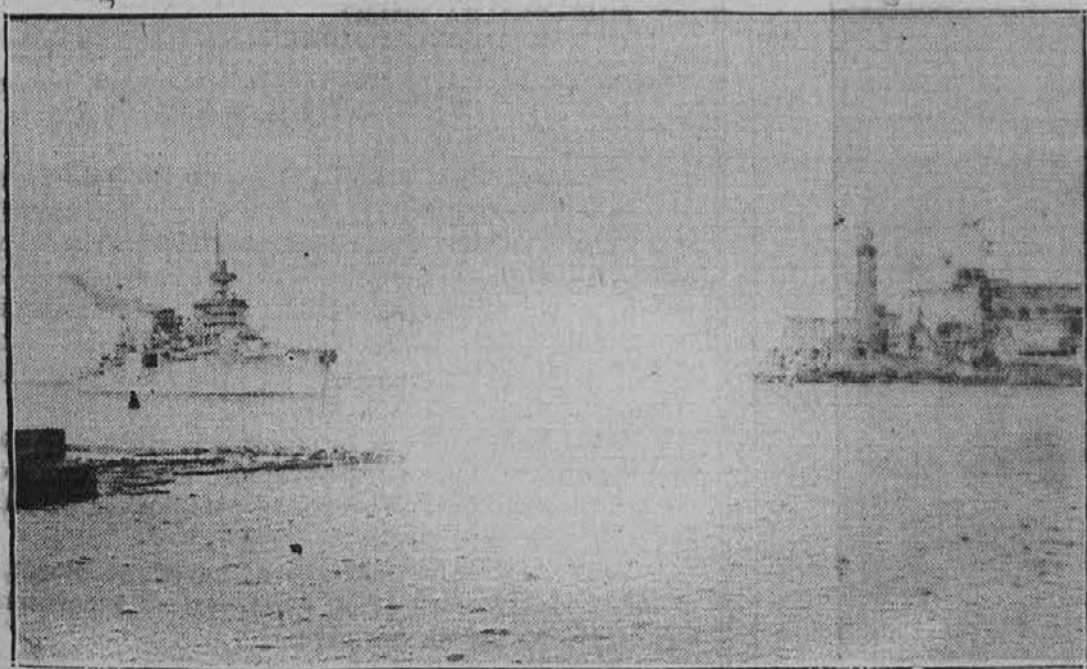
Se priporočamo!

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd ST.,

CHICAGO, ILL.

AMERIŠKA BOJNA LADJA OBISKALA KUBO

Pogled na bojno ladjo Zed. držav "Indianapolis", ko je pred dobrim tednom prispela pred Havano, glavno mesto Kube. Mornariški tajnik Ewanson, ki se je vozil z ladjo, pa je odločil, da se vojaštvo ne izkrca, in je ladja nato po kratkem postanku odpeljala na preji proti Panamskem kanalu.

Ustanovljeno 1912.

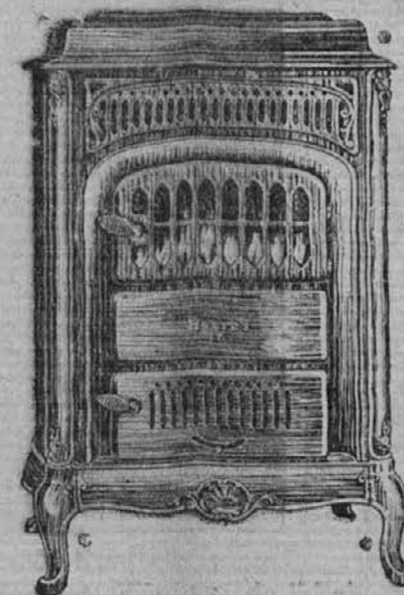
Tel. Canal 6138

VELETRGOVINA S POHIŠTVOM IN RAZNIM BLAGOM

2107-11 West Cermak Road, Chicago, Ill.

MODERNIZIRAJTE VAŠO PEČ!

Vašo peč lahko preuredite na olje, kar je veliko bolj praktično, čisto in brez truda in obremenitve. Mi inštaliramo gorilnike za olje v vašo staro peč, ali pa za isto zamenjamo popolnoma novo peč z gorilnikom na olje. Pri tem nudimo vam zelo liberalne pogoje. Pridite k nam tudi za vse druge pohištvene zadeve, ki bi jih radi preuredili v vašem domu. Se priporočamo.

Izpod Golice

SLAVKO SAVINŠEK.

— Povest z gorenjskih planin —

Cilka, ne verjemi. Matevž ne more tako udariti, samo Tilen. Matevž je tudi puško imel!"

Cilka ihti dalje.
"Cilka, nikar, boš videla, da ni Matevž! Financar se je zmotil," tolaži Janez.

"O, ni zastoj grozil!"
Janezu vstaja leden pot po životu. Razume. Razume, zakaj se je financarju tako mudilo v Fužino. Zdaj se bo maščeval nad obema, nad Cilko in Matevžem. Samo Tilen more skrivnost razjasniti.

"Cilka, vse se bo pojasnilo, samo ne obupaj! Nič še ni gotovega!" tolaži dalje.

A Cilke ne utolaži, Cilka ihti dalje, da se Janezu trga srce.

Proti deseti uri je prišla iz Fužine patrolja orožnikov in zdravnik. Pogledali so mrtvo truplo, ugotovili, da je bil fincar udarjen s topim predmetom in je smrt nastopila vsled silnega udarca takoj.

Janez je tudi pri Lipovšku. Poslušaj, kar pripoveduje financar, ki se je vrnil z orožniki:

"Šla sva z ubitim na patroljo skozi Dobravo, zavila gor s ceste na kolovoz, ki vodi na Golico in hotela po grabnu nazaj. Na potu sem malce zaostal, odpe'a se mi dokolenica. Ubili je šel sam dalje. Zaslišim klic: stoj! Planem v kolovoz in vidim ravno, kako udari Matevž financarja po glavi, da se ta zgrudi. Gori za skalami vidim teči še drugega, ki ga ne spoznam. Ustrelim na Matevža, pa zgrešim. Matevž plane v beg. Preden pomerim in drevjem. Skočim za njem, toda je že daleč, ne vidim ga. Grem nazaj k tovarišu in vidim, da je težko ranjen. Pomagati mu hočem, toda v rokah mi izdihne. Zavedel se ni več. Potlej grem klicat Šinkovce in mrtvega prenesemo sem. Nato odidem na Fužino po orožnike. To je vse, kar vem."

Ljudje strme, komisija ugotavlja. Janeza obliva mrzel pot. Matevž je izgubljen!
"Kdo je bil oni drugi?" vpraša orožnik.
"Tilen," pove Šinkovec. "Mimo nas sta šla skupaj, Matevž je vzel pri meni hranjeno puško in odšla sta dalje."
Orožnik piše. —
"Ali ni možno, da bi ga bil Tilen? Udarec je bil silen!"
Janezu zraste upanje.
"Videl sem: Matevž ga je, Tilen je že takrat tekel po celem za skale!" trdi Ivan.
Janez se zruši vase. Matevž je izgubljen. Janez se vrne domov. Ne upa ziniti Cilki resnice, ker vidi njeno žgoče vprašanje in napeti pogled.
"Nič ni gotovega. Orožniki so šli iskat v Golico in nad Rudnik."

Cilka brez solze stirmi predse. Teh oči Janez ne more gledati. Ko bi vsaj jokala!
Janez premišljuje.
"Jutri bomo zvedeli natančneje. Nocoj pojdi spat, Cilka, zjutraj zvemo, če ujemo Tilna. Matevža ne bodo, je že čez vrh! Tilen pa jih počaka pri materi in Tilen bo resnico povedal!" tolaži hlapec in oči so mu kalne od solza, ki jih duši in davi vase.

Res spravi Cilko v zgorjnico. Do dne leži Cilka ko v ometici, Janez, ki venomer pošilja mater k njej, se boji, da se ji zbledi. Ko se zdani, Janez ne vzdrži več. K Lipovšku teče.
"Orožnik je prišel nazaj, da gre v Fužino še novih iskat. Tilna še niso dobili!"

Janez plane domov. Cilka je zaspala.
"Mati, recite Cilki, ko se zbudi, da sem šel Tilna vprašat. Meni se ne bo skrill kot se je orožnikom. Zvedeti moramo, sicer Cilka umre!"

In že je na poti stari Janez. Rije in grize v breg in sneg, ki nanovo zapadel debelo leži. Pot mu curkoma lije po obrazu, sapa ga duši, nogi mu kleceti. Ali misel na Cilko ga žene dalje, ga peha v breg.

Hvala Bogu, tamle je bajta. Roka komaj pritisne kljuko. V bajti na postelji je Meta pri zavesti.

"Odleglo ji je ponoči," odgovori Terpina na Janezovo vprašanje. "Zdravilo, ki ga je bil Tilen prinesel, je napravilo svoje. Zdaj je izven nevarnosti."

"Kje je Tilen?" izdavi Janez.
"Že orožniki so ga iskali. Komaj se jim je umaknil. Pravili so, da je financarja ubil. Dejal sem jim, da ga tu ni bilo nič. Vse so preiskali, pa ga niso zasledili. Pognali so se ven za njim, ali menda jim je sneg stopinje zmešal."

"Kam je bežal Tilen?" trepeta iz Janeza.
"Vrnil se je proti jutru in vprašal po materi. Povedal sem mu, da je nevarnost minila. Pa sem ga še vprašal, če je res ubil financarja."

"Kaj je dejal?" zagori trepetaje iz Janeza.
"Da ga ni, da pa mora čez mejo, ker so mu preveč na sledu!"

Janez prebledi in omahne na stolico.
"Jezus!" mu plane iz prsi.
"Kaj pa je?" se ustraši Meta.
"Tedad ga je Matevž! — Kristus, Cilka!"

Vsi trije molče in med njimi je groza in dvom, strašna negotovost. Mati pozna Tilna, pa molči. Njen sin je!

Janez se vrača. Komaj hodi. In se z največjo muko zavleče za Lipovškim po ovinko od zadaj v svili in v hlev in leže vznak. Ne upa si v hišo. Samo eno vpije in se kolje v njem: "Kristus, Cilka!"

DVANAJSTO POGlavJE.

Medtem ko si je tisto jutro po financarjevem uboju hlapec Janez, vrnivši se od Mete in Terpina, grebel v dušo in iskal v njej leka za svojo strašno skrb za Cilko ter molil za resnilno misel, ki naj bi mu pomagala obvarovati dekle najhujšega, so pred Hribarjevo hišo zablislili orožniški bajoneti in žandarji so stopili v hišo ter vprašali mater po Cilki. Mati so trepetali po vsem telesu in skoro niso mogli najti odgovora v silni drzavici, ki jih je stresala. Naposled so sklicali Cilko iz zgorjnice, kjer je ubogo dekle klečalo na kolenih pred Materjo božjo in v solzah prosilo pomoči v svojem trpljenju in usmiljenja za svojo ženina.

Pričelo se je spraševanje po Matevžu, kdaj je včeraj prišel, kdaj odšel, kaj govoril, kdo je bil še z njim, kdo sploh tedaj v hiši. Cilka je sunkoma odgovarjala na vprašanja, vsako besedo je morala iztrgati iz sebe, in venomer je samo čakala, kdaj se zruši od bolečine. Enako so orožniki gnjavili mater Hribarico, ki so naposled priznali, da je bil tudi Tilen prejšnji dan pri njih ter da sta z Matevžem skupno odšla.

"Matevž je ženin vaše hčere?" vprašuje orožnik mater.

"Je, na oklicih sta."
"Hodi večkrat k vam?"
"Seveda pride včasih."

O TEM IN ONEM

NEKAJ O ZDRAVILIH

Priprosto ljudstvo lekarniškim zdravilom ni nikoli prav zaupalo, pa tudi nekateri razumniki je že vrgel stekleničice in škatljice, ki so mu jih na zdravnikov predpis nanesli iz lekarne, v smeti. Vsi ti bodo s tihim veseljem čitali, kar je napisal o lekarniških zdravilih v londonski "The Week-end Review", neki zdravnik, ki se pa vsekakor ni podpisal. Takole se izpoveduje:

Odkritosrčen zdravnik si je svest, da je devet desetink vseh zdravih, ki jih zapiše, brez vsake vrednosti. Zakaj pa jih potem predpisuje? Ker bolnik, če mu nič ne zapiše, misli, da nisi zanj ničesar storil, in bo po vsej priliki odšel k drugemu zdravniku. Ta se že spozna v svojem poslu in bo bolniku predpisal steklenico zdravil ter mu obenem naročil, naj čez 14 dni zopet pride. In najbolj čudno je, da ta prva steklenica na bolnika res dobro učinkuje. Seveda pa je zdravilo samo na tem uspehu popolnoma nedolžno, marveč krepi bolnika le zaupanje, ki ga ima v zdravniku in njegove odredbe. Če zaupanje popusti, zapiše zdravnik novo, še boljše zdravilo in tako dalje brez konca in kraja.

Resnica je, da nekatera zdravila in lečila včasih ugodna učinkujejo proti bolezenskim znakom. Tako n. pr. morfij teši bolečine in aspirin potolaži glavobol; razna narkotična sredstva pospešujejo spanje; ricinovo olje učinkuje vsakokrat sproti proti zapeki; železo je dobro proti slabokrvnosti; strihnin krepi, bromove spojine pomirajo živce itd. Toda nobeno izmed teh sredstev pa ne ozdravi bolezni same, ki povzročajo navedene simptome. Ta sredstva so celo v toliko nevarna, da utegnejo zapeljati bolnika in zdravnika, da se držita le znakov bolezni, zanemarjata pa njene vzroke. Zato zdravil, ki se dajo bolj ali manj uspešno uporabiti proti bolezenskim simptomom, se pa prodaja še nešteto zdravih, ki imajo druge vrednosti od tiste, ki jim jo pripisuje samoprevara bolnikov.

Se slabše je z zdravili, ki jim pripisujejo kak poseben učinek. Neko sredstvo utegne n. pr. uničiti bacil jetike, če se nahaja izven človeškega telesa. Drugo vprašanje pa je, kako z njim za tretjo bacile v človeškem organizmu. Prvič: kako naj sredstvo tako koncentriramo, da bo dejansko učinkovalo na bacile, in

drugič: če je taka koncentracija mogoča, utegne biti smrtonosna ne samo za bacil, marveč tudi za bolnika samega. Slednjič so obširna raziskavanja podala dokaz, da sredstva v telesnem ustroju ne delujejo na taisti način kakor v poizkusni cevi.

Največje zmagoslavje je dosegla kemična terapija v Ehrlichovem odkritju, da organske arzenove spojine uničijo sifilidne kali. Tu imamo redke slučaje, da neko sredstvo učinkuje proti bolezni sami. Na splošno pa lahko rečemo, da med neštetiimi boleznimi, ki tarejo ljudi, pravzaprav ni nobena, ki bi se dala ozdraviti s steklenico zdravila.

Pač pa je mogoče vplivati na bolezni s pomočjo naravnih snovi. Najbolj znan je zgled, da moremo kretene, bebece napraviti normalne ljudi, če jim dajemo uživati žlezni preparat in začnemo z zdravljenjem dovolj zgodaj. Učinkujočo temeljno snov moremo danes v laboratoriju sintetično izdelati. V tem slučaju dajemo telesu zgolj neko snov, ki mu je manjka, a je za naraven razvoj končno potrebna. Podobno je z insulinom pri sladkorni bolezni. Insulin sladkorne bolezni pravzaprav ne zdravi, pač pa preskrbuje bolnika s snovjo, katere je potreben. Isto velja o vitaminih, ki jih uspešno uporabljamo proti raznim boleznim. Danes se zdravniki veliko bolj zanimajo za prehrano ljudi kakor kdaj prej. Uveljavlja se prepričanje, da je napačna prehrana veliko česče vzrok raznim boleznim, kakor se nam dozda niti sanjalo ni.

POZABLJIV PROFESOR

Pred dobrimi 50 leti je bil na ljubljanski realni profesor risanja Gl. Pri njegovi uri risanja ni smel viseti nikdar noben klobuk na obešalniku na zidu. Pa pride nekega dne v šolo in obesi svoj klobuk na steno. Ko gre kmalu po tem po razredu, zapazi klobuk na zidu. Pa se razsrdi in zakriči: "Kaj vam nisem že večkrat rekel, da ne trpm, da bi visel med mojo uro klobuk na zidu! Čigar je klobuk, doli z njim!" Toda klobuk je ostal na obešalniku. To ga še bolj razsrdi in zakriči: "Če ne vzamete klobuka doli, ga vržem skozi okno." Dijaki so se muzali in bi se radi smejali, pa se niso upali, klobuk pa je ostal zopet na steni. To je bilo pa razjarjenemu profesorju že odveč. Gre k zidu in vrže klobuk skozi okno. Ko pa mine ura in hoče domov, išče klobuk, pa

ga ne najde. In zopet se razkači: "Kje je moj klobuk? Kdo ga je vzel, sem ž njim!" Pa se eden dijakov osrči in pravi: "Gospod profesor, skozi okno ste ga vrgli."

NEKAJ ZA VSE

Na en dihlij pridejo normalno po štirje udarci srca. Ženske imajo v minuti enega do deset utripov več nego moški enake starosti.

Če se je prstan tako tesno prilegel prstu, da ga ni mogoče

sneti, tedaj bo pomagala morda ta metoda: Prst se ovije od konice do prstana na gosto s tenko nitko, tako da postane ožji. Nit se nato dobro namaže z milom in prstan gre potem preko niti lahko s prsta. Nit je treba končno hitro odviti. Zanimivo je, da je ta stara ljudska metoda dala velikemu kirurgu Esmarchu idejo za njegovo metodo, po kateri se doseže umetno brezkrvnost v kakšnem udu s pomočjo elastičnega traka.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

JESENSKA razprodaja plošč

DO YOUR PART — S TEM, DA KUPITE SLOVENSKE PLOŠČE PO ZNIŽANI CENI!

Razprodaja traja samo do 7. oktobra

Pozor! Cene vsem produktom se dnevno dvigajo. Zagotavljamo, da tudi slovenskih gramofonskih plošč ne bo več prilike kupiti za to nizko ceno. Zato je v vašem interesu, da si za zimo nabavite od nas v tej razprodaji čim več plošč morete.

Tri plošče za \$1.00

V tej razprodaji imamo na prodaj sledeče plošče:

COLUMBIA PLOŠČE:

- Štev. 25091—VSI VERNI KRISTJANI OJ PASTIRČKI BOŽJI LJUBLJENCI. . . — Poje A. Šubelj, bariton.
- " 25084—NOČNI ČUVAJ, PEVEC NA NOTE. . . , poje moški kvartet Jadran.
- " 25097—PASTIR, DEKLETO MI POVEJ. . . , poje Ant. Šubelj, bariton.
- " 25114—DEKLETA V KMEČKI BRIVNICI, PRIDI SV. MARTIN. . . , Adrija z Dajčmanovo godbo.
- " 25116—DOBRO SREČO ZA KRAVO RDEČO, ŽIVELA JE ENA DEKLICA. . . , Adrija — Dajčman.
- " 25119—SINOČ SEM PRI ENI HIŠI BIL. . . , Zora Ropas — A. Šubelj.
- " 25125—DOBER VEČER, LJUBO DEKLE, MOJA KOSA JE KRIŽAVNA. . . , duet Banovec—Šubelj.
- " 25131—KOR HOČE FURMAN BIT, LOVSKA. . . , ženski duet.
- " 25138—VESELA URŠKA, RIBENČAN URBAN — igra Hoyer Trio.
- " 25139—KADAR BOŠ TI VANDRAT ŠU, USPAVANKA — duet J. Lausche in Mr. Udovich.
- " 25141—ŽABJA SVATBA, KUKOVCA. . . , pevci Adrija in J. Pluth na harmoniko.
- " 25151—MAMICA MOJA, KESANJE. — poje Anton Šubelj, bariton.
- " 25164—KAJ MI NUCA PLANINCA, TRIGLAV. — poje in spremlja s harmoniko J. Germ.
- " 25165—PRI OKNU DEVA JE SLONELA, SPOMINEK. — duet pojeta L. Belle in F. Plut.
- " 25166—V TIVOLI, MICKA. — igra instrumentalni orkester.
- " 25168—OJ DEKLICA POVEJ MI TO, KO NA PLANINI. — pojeta L. Belle in F. Plut.
- " 25171—CVETOČIH DEKLIC PRSA BELA, METULJČEK. — poje in spremlja s harmoniko J. Germ.

VICTOR PLOŠČE:

- Štev. 23005—ZA VELIKONOČNO NEDELJO, 1. in 2. del, pevci Adrije.
- " 23008—POD DVOJNIM LJUBOM, DUNAJ OŠTANE DUNAJ. — igra Zither Trio.
- " 23012—TAJNA LJUBEZEN, TO JE NEMOGOČE. — igra mednarodni orkester.
- " 23025—OH URA ŽE BIJE, PO JEZERU BLIZ TRIGLAVA. — poje Mirko Jelačin.
- " 23026—JURI BENKO VZEMI LENKO, POBIČ SEM STAR ŠELE 18 LET. — poje Mirko Jelačin.
- " 23027—MENE PA GLAVA BOLI, PA KAJ TO MORE BIT. — poje Mirko Jelačin.
- " 23028—MLINAR, VSI SO PRIHAJALI. — poje Mirko Jelačin.
- " 80184—RADI KOTLA V KEJHO, RAVBAR NA GAVGE. — moški kvartet Jadran.
- " 81204—NA BREGU, CARLOTTA ŠOTIŠ. — igra Victor Hudebni kvintet.
- " 81454—OB TRGATVI, 1. in 2. del — Adrija pevci.
- " 81519—EMILKA POLKA, KRANJSKI SPOMINI. — igra chičaška vojaška kapela.

Za plošče, ki niso navedene v tem seznamu, te cene ne veljajo.

Pri naročilih si pridržujemo pravico, da za slučaj, ako tekom te razprodaje katerakoli plošča, navedena v tem oglasu, poide, da jo nadomestimo z drugo ploščo. Zato prosimo naročnike plošč, da naj navedejo za slučaj, da ako nam katera izmed njih, ki jih bodo naročili, med tem poide, katero drugo ploščo želijo, da jim bomo namestili v takem slučaju po želji. Navadno poštnino plačamo mi.

Manj kakor tri plošče izmed teh plošč, ki so na tej razprodaji, po pošti ne pošiljamo. Istotako ne pošiljamo teh plošč po C. O. D., ker so s pošiljanjem po poštnem povzetju preveliki stroški.

Vsak, ki želi naročiti zgoraj navedene plošče, naj priloži zraven znesek \$1.00 v gotovini ali v poštnem Money Orderu ter istega naslovi na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.

"MISS AMERICA OF 1933"

16letni dijakinji Marion Bergeron iz West Haven, Conn., je bil ob zadnjih tekmah lepotic iz cele Amerike v Atlantic City, N. J., prisojen naslov "Miss America". Slika jo kaže, ko ji krono polagajo na glavo.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.